

Зелений світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№ 6 (369) червень 2021

виживання
демократія
гуманізм

ВІТАЄМО ПАРТІЮ ЗЕЛЕНИХ ІЗ 30-РІЧЧЯМ!

Урочистою ювілейною конференцією відкрила Партія зелених України низку заходів зі святкування свого 30-літнього політичного шляху, а завершувала — святковою вечерею на лоні природи.

Привітати своїх «зелених» побратимів та посестер завітав один зі засновників ПЗУ голова УЕА «Зелений світ» та Всеукраїнського об'єднання ветеранів Юрій Самойленко. Він розповів активу Партії зелених України про події тих буремних років, як він з нинішнім головою ПЗУ Віталієм Кононовим реєстрували партію в структурах юстиції УССР. Адже

на зібранні було присутньо тільки четверо засновників ПЗУ. Юрій Самойленко також побажав партії позитивних політичних перспектив та історичного довголіття.

РЯТУЙМО ТЕРИТОРІЇ ВОДООХОРОННИХ ЗОН

межі розораної ділянки (координатна прив'язка пункту зйомки: 51,1542360 пн.ш., 30,9703450 сх.д.)

Головою Комісії з наукових проблем та незалежних екологічних експертиз УЕА «Зелений світ», канд. геол. наук Юрієм Тищенкою виявлена розорана ділянка земель, площею приблизно 13 га, на території заплавлених луків Десни, яка знаходиться в Козелецькому районі поблизу с. Самійлівка. З цього приводу він звернувся до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, Екологічної інспекції, Департаменту екології Чернігівської ОДА та інших органів самоврядування зі зверненням щодо розорювання ділянок заплавлених луків у Козелецькому районі.

Розорана площа знаходиться в 079 кварталі, КОАТУУ 7422082100, зона

24, і включає 27 земельних ділянок з кадастровими номерами від 0881 до 0908 включно; форма власності: не визначена; призначення: сільськогосподарське (інформація за «Публічною кадастровою картою України»). Зазначені землі входять до Смарагдової мережі України.

Згідно зі ст. 87 Водного кодексу України (від 06.06.1995 № 213/95-ВР) та пп. 3, 6-8 постанови Кабінету Міністрів України від 08.05.1996 № 486 «Про затвердження Порядку визначення розмірів і меж водоохоронних зон та режиму ведення господарської діяльності в них» ці землі розташовані у водоохоронній зоні р. Десна. Відстань до русла Десни складає приблизно 2 км, до одного з її колишніх рукавів — стариці Підлісна — з яким існує постійний гідрологічний зв'язок — біля 100 метрів.

Ці землі, як і прилягаючі землі заплавлених луків, ніколи, при жодній попередній владі не розорювалися; місцеві жителі завжди використовували ці землі

ЧЕРВНЯ

- 1 - День захисту дітей
- 5 - Всесвітній день охорони навколишнього середовища
- 6 - День журналіста України
- 8 - Всесвітній день океанів
- 10 - Вознесіння Господнє
- 13 - День визволення Маріуполя від російських окупантів
- 14 - Всесвітній день донора крові
- 15 - Всесвітній день вітру
- День захисту людей похилого віку
- 16 - Всесвітній день морських черепах
- 17 - Всесвітній день боротьби з опустелюванням і засухою
- 19 - День фермера
- Міжнародний день боротьби з сексуальним насильством в умовах конфлікту
- 20 - Всесвітній день біженців
- День Святої Трійці. П'ятидесятниця
- День медичного працівника
- 21 - День літнього сонцестояння. Купала
- 26 - Міжнародний день боротьби проти зловживання наркотиками та їх незаконного обігу
- Міжнародний день на підтримку жертв тортур
- 27 - День молоді
- Міжнародний день рибальства
- 28 - День Конституції України
- 29 - Міжнародний день тропіків

НІМЕЦЬКІ ЕКОЛОГИ ОСКАРЖУЮТЬ «ПІВНІЧНИЙ ПОТІК-2» В СУДІ

Німецький союз охорони природи та біорізноманіття звернувся з позовом до адміністративного суду Гамбурга проти будівництва газогону «Північний потік-2» у виключній економічній зоні Німеччини. Про це пише DW з посиланням на пресслужбу екологічної організації.

На початку квітня Федеральне відомство з морського судноплавства і гідрографії відхилило заперечення екологів щодо дозволу на будівництво останньої ділянки газопроводу.

Вони стверджували, що ділянка протяжністю близько 16,5 кілометра проходить межею пташиного заповідника, а тому не має великого значення для деяких видів птахів, що зупиняються там для відпочинку.

Екологи вважають, що єдиний спосіб обмежити шкоду Балтійському морю — це звернутися до суду. За їхніми словами, будівництво газогону безпосередньо руйнує морську флору і фауну на дні на площі понад 16 футбольних полів.

ВИСАДЖУЮТЬ ДЕРЕВА НА ЧЕШЬ ЄЛИЗАВЕТИ

На честь 70-річчя британської королеви на троні громадян закликають висаджувати дерева, йдеться у сюжеті ТСН.

Одне з них — у Віндзорському палаці вже посадив старший син монархині, принц Чарльз. Єлизавета II супроводжувала його та спостерігала за процесом.

У 2022 році країна святкуватиме платиновий ювілей її правління, 70 років з дня сходження на престол. Ініціативою з висадки дерев опікується спадкоємець престолу — принц Чарльз закликав долучитися громади, школи та всіх охочих.

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»

Передплатний індекс
Свідчення про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Юридична адреса: 04070, м.
Київ, Контактова площа, 4
Адреса для листування:
01004, м.Київ, вул.Л.Толстого, 9

e-mail: vtkach_ko@ukr.net .

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються. Листування
з читачами лише на сторінках
газети.

Надруковано УЕА «Зелений
світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Укрінформ;
УНІАН; eko.portal.org.ua; ЕКОЛОГІЯ
ЖИТТЯ, ECOTOWN.

УЕА «Зелений світ» створе-
на в 1988 році як реакція суспіль-
ства на жакливий екологічний
стан в Україні, спричинений
Чорнобильською катастрофою
1986 року. Асоціація є членом
Міжнародної федерації «Друзі
Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була,
на час створення, одним з най-
перших неформальних антире-
жимних видань, в якому відкри-
валася правда про стан здоров'я
нації та екологічні негаразди
в країні. Газета стала рупором
демократії. В епоху тотального
замовчування та брехні на наших
шпальтах відкривалися жакні
картини радянської дійсності.

У КИЄВІ ПСЕВДОКОМУНАЛЬНИКИ ЗРІЗАЛИ 17 ВІКОВИХ ДУБІВ

Дерева росли біля ботанічного саду На-
ціонального університету біоресурсів та при-
родокористування. Невідомі представилися
працівниками «Київзеленбуду». Генеральний
директор «Київзеленбуду» Олексій Король
повідомив, що комунальне об'єднання не
має до цього ніякого відношення. Про це
повідомляють у Facebook.

«На руках є документи про те, що вони
мають право зрізати сухостій. Хоча жоден
дуб не сухий. Інших дерев не ріжуть, хоча
в акті написано і про інші дерева. На за-
питання що за свавілля вони творять, від-
повідають, що це уже територія не парку, а
бот.саду, і мають на це право», — йдеться
у повідомленні.

Вчена рада Національного університету
біоресурсів і природокористування України
(НУБіП) просить притягнути до відповідаль-
ності провокаторів, що займаються поши-
ренням інформації щодо зумисної вирубки
дерев у Ботанічному саду НУБіП України,
йдеться у заяві вченої ради НУБіП до керів-
ництва держави.

У заяві колективу університету наголо-
шують, що зазначена інформація є непра-
вдивою, всі дерева були зрізані відповідно
до діючого законодавства України. На всі
видалені дерева було оформлено необхідні
документи ще в 2019 році, підготовлено акти
їх обстежень.

Водночас, на думку вчених, тривожним є
те, що на тлі цих атак на університет невідомі
особами через «чорних реєстраторів»
незаконно здійснено спробу вилючити 29 га
лісів Боярської ЛДС на території Феодосі-
ївської територіальної громади. Ректорат
НУБіП вже звернувся до правоохоронних
органів щодо зупинення цього рейдерського
захоплення.

СТАВКА НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ ПОЧЕРВОНІВ ВІД КРОВІ ТВАРИН

У Дніпропетровській області виявили
ставок, який почервонів від крові тварин
та хімічних відходів. Їх у нього зливають
місцеві підприємства. Про злив відходів по-
відомила співробітниця Міністерства захисту
навколишнього середовища та природних
ресурсів Тетяна Лампіка.

Жінка написала, що вони з правоохорон-
цями спіймали на гарячому одну з автоцис-
терн, які зливають відходи у водойму. Вона
належала підприємству «Агро-Овен».

«Дозвіл» дало КП... Це просто жак!
Знищення довкілля на рівні комунальних
установ теж саме, що на рівні державних
органів, — додала Тетяна Лампіка.

Згодом жінка написала, що за півтори го-
дини вдалося зупинити ще 3 таких автомобі-
лі. Вони прямували до ставка від свиноферми
та молокозаводу.

Олександр Марчак

ПІД КИЄВОМ РІЧКУ ЗАКИДАЛИ СМІТТЯМ І ХІМІКАТАМИ

У Київській області невідомі викинули в
річку Кізка близько трьох тисяч 20-літрових
каністр із хімікатами, повідомив мер Бучі
Анатолій Федорук на своїй сторінці в Fa-
cebook.

На межі с.Блиставиця та с.Луб'янка на
ділянці довжиною близько 400 метрів річи-
ще річки було повністю закидане сміттям і
каністрами з хімікатами.

Більшість каністр герметично закриті,
але з деяких вилилася масляниста речовина.
Каністри тимчасово поклали на одно-
му з місцевих підприємств. Після того, як
експертиза визначить речовину, каністри
утилізують. За фактом викидання хімікатів
у річку правоохоронці відкрили кримінальне
провадження.

УРЯД ЯПОНІЇ ВИРІШИВ СКИНУТИ ВОДУ З ФУКУСИМИ В ОКЕАН

Японія затвердила план скиду понад
одного мільйона тонн радіоактивної води з
АЕС Фукусіми в океан, пише BBC.

Зазначається, що вода буде очищена і
розбавлена, щоб рівні радіації були нижчими
за встановлені для питної води. Проте деякі
місцеві рибні промисловці разом з Китаєм
і Південною Кореєю виступили проти. Не
мовчать й екологічні організації.

Наразі радіоактивна вода оброблюється
в рамках складного процесу фільтрації, який
видаляє більшу частину радіоактивних еле-
ментів, однак не очищує повністю.

Потім відфільтровану воду зберігають у
великих резервуарах. Та місця заповняться
до 2022 року. Там на сьогодні зберігається
близько 1,3 мільйона тонн радіоактивної
води — цього достатньо, щоб заповнити
близько 500 плавальних басейнів олімпійсь-
кого значення.

ЗА 4 РОКИ КІЛЬКІСТЬ СМІТТЯ В УКРАЇНІ ЗРОСЛА МАЙЖЕ НА 40%

За чотири роки кількість побутових від-
ходів в Україні збільшилася майже на 40%.
Якщо у 2016 українці викинули 11 млн тонн,
то на початку 2021 ця цифра зросла до 15
млн тонн. 94% відправили на полігони й
лише 6% — утилізували або відправили на
вторинну переробку.

До цього ж у 2016 році на 48% збіль-
шилася кількість вторинної переробленого
сміття, але його частка продовжує залиша-
тися незначною — 4,7% від усіх побутових
відходів у 2020 році. Також рідше стали вико-
ристовувати спалювання — таким способом
у 2020 утилізували на 37% відходів менше,
ніж у 2016. Це позитивно впливає на еколо-
гічну ситуацію, адже повторне використання
матеріалів зменшує вуглецевий слід.

Всього в Україні понад шість тисяч офіцій-
них полігонів, але забруднення часто зустрі-
чаються поза ними. У 2020 році екоактивісти
прибрали понад 2 100 локацій і зібрали на
них 760 тонн сміття по всій Україні під час
Всесвітнього дня прибирання World Cleanup
Day від Всеукраїнського молодіжного руху
Let's Do It, Ukraine.

З року в рік ми бачимо багато сміття. У
2020 найчастіше це були недопалки і маски
на вулицях, але також залишалися гори з
пляшок, обгортки та інших пакувань після
пікніків у парках і лісах. Такі місця відзна-
чають в додатку EcoHike, створеному коман-
дою українських розробників GlobalLogic.

Початок на ст. 1

РЯТУЙМО ТЕРИТОРІЇ ВОДООХОРОННИХ ЗОН

скрін-шот з «Публічної кадастрової карти України» з позначеними ділянками

лише як сінокоси та для випасу худоби.

Юрій Тищенко просить вжити відповідних заходів до порушників Закону і відповісти на такі питання:

Хто в даний момент землекористувач вказаних ділянок? Хто провів оранку? Чи була ця діяльність погоджена (отримала дозвіл) і з ким? З якою метою розорані землі? Що планується вирощувати? Які агрохімікати, зокрема — пестициди, планується використовувати і в яких кількостях? Чи планується подальше розорювання інших ділянок заплавлених луків у Козелецькому районі? Якщо так — ким, де і коли? Яка сільгосппродукція буде вирощуватися?

Адже така діяльність безповоротно знищують унікальні біоценози — осереддя існування численних видів флори і фауни, багато з яких охороняються українським та міжнародним природоохоронним законодавством. Небезпечні хімічні речовини, які, як передбачається, обов'язково будуть вноситися в ґрунти, неминуче потраплять у ґрунтові води (які тут залягають на глибині кількох метрів від поверхні), води першого від поверхні водоносного горизонту (на глибині 10...20 м) і безпосередньо до річки Десни.

Нагадаємо, що деснянською водою користуються не лише мешканці низки населених пунктів в її басейні, але і також столиця України м. Київ (Деснянський водозабір).

На думку голови Комісії з наукових проблем та незалежних екологічних експертів УЕА «Зелений Світ», необхідно прийняти рішення про резервування території заплави Десни для створення об'єкту природно-заповідного фонду України.

ВИМАГАЄМО ЗУ «ПРО ГРОМАДЯН ІНШИХ ДЕРЖАВ, ЯКІ ПРОЖИВАЮТЬ В УКРАЇНІ»

Голова УЕА «Зелений світ» та Всеукраїнського об'єднання ветеранів Юрій Самойленко звернувся до голови ВР України, депутатських фракцій ВР України щодо питання подвійного (множинного) громадянства в Україні.

У нинішніх умовах ведення Російською Федерацією проти України гібридної війни особливо загрозливою небезпеки набуває проблема подвійного громадянства, коли українські громадяни, отримавши російське громадянство, стають об'єктом спекуляцій країни-агресора, яка виправдовує свою збройну агресію в Україні захистом нібито інтересів новоспечених громадян РФ. Тому питання подвійного

громадянства є питанням національної безпеки держави.

Конституція України забороняє подвійне і множинне громадянство. Аби його впровадити, деструктивні елементи пропонують змінити Конституцію. Конституція України не вітряний млин, якого можна повертати в різні сторони. Наша Конституція визнана однією з кращих в Європі. Потреби її змінювати немає, особливо у питанні множинного громадянства.

В Україні є якесь число громадян, які хотіли б легалізувати подвійне громадянство, але цього не можна дозволити з огляду на такі обставини:

1. Не у всіх країнах, які межують з Україною, існує демократичний устрій. Країни з тоталітарним устроєм будуть використовувати подвійне громадянство для підриву державного суверенітету й територіальної цілісності нашої держави.
2. Частина держав, територія яких межує з Україною, зазіхають на нашу територію, зокрема, Румунія і Угорщина на частину, а Росія — на всю територію України. Ці держави будуть продовжувати з допомогою подвійного громадянства постійно інспірувати сепаратистські рухи всередині України та провокувати збройні конфлікти.
3. Сьогодні не всі громадяни України сумлінно дотримуються норм Конституції України й інших державних нормативних документів. Наявність другого паспорта ще більше поглибить це негативне явище.

Тож з огляду на національну безпеку подвійне громадянство для України неприйнятне. Більш того: в час війни, громадяни країни-агресора мали б бути депортовані, або ж знаходитися на особливому статусі.

Для врегулювання таких питань, як легалізація громадян, які проживають в Україні і мають паспорти інших держав, Всеукраїнське об'єднання ветеранів пропонує прийняти ЗУ «Про громадян інших держав, які проживають в Україні». Цим законом визначити права і обов'язки цієї категорії громадян. Вони (ці права і обов'язки) можуть мати широкий діапазон — від спрощеного заїзду і виїзду для осіб, які виїхали на заробітки, до заборони заїзду громадян країни-агресора.

У цьому законі мають бути чітко виписаними головні обмеження для громадян, які мають громадянство інших країн:

- Заборона обирати та обиратися на виборах до державної влади й органів самоврядування, обіймати виборні посади;
- працювати на державній службі;
- працювати у виконавчих органах самоврядування;
- служити в правоохоронних органах;
- володіти територією (землею, лісами, водоймищами) і надрами в Україні.

Всеукраїнське об'єднання ветеранів вважає прийняття Закону України «Про громадян інших держав, які проживають в Україні» одним з першочергових на черзі для захисту національної безпеки України. Тому просимо депутатів з державницькою свідомістю якнайшвидше розробити та ухвалити такий закон Верховною Радою України.

ВETERАНСЬКА СПІЛЬНОТА ВИМАГАЄ ВІД ДЕПУТАТІВ УХВАЛЕННЯ БЕЗПЕКОВИХ ЗАКОНОПРОЄКТІВ

16 грудня, у Верховній Раді України було зареєстровано проект Закону про територіальну оборону України №4504, який передбачає засади побудови та організації підготовки та ведення територіальної оборони України, участь громадян та акредитованих громадських об'єднань. Законопроект базується на сучасних світових моделях існуючої територіальної оборони країн-членів НАТО та Європейського союзу з урахуванням досвіду України в протидії російській агресії.

Всеукраїнське об'єднання ветеранів вважає цей законопроект про територіальну оборону України фактичним і актуальним. Тому просимо якнайшвидше прийняти його на найближчому засіданні Верховної Ради України.

Зі свого боку Всеукраїнське об'єднання ветеранів готове взяти активну участь у формуванні територіальної оборони України на всій її території та бути акредитованим громадським об'єднанням такої оборони.

Голова УЕА «Зелений світ» та Всеукраїнського об'єднання ветеранів Юрій Самойленко звернувся до голови ВР України, депутатських фракцій ВР України щодо безпекових законопроектів України.

Зокрема, йдеться про те, що у Верховній Раді України зареєстровані проекти Законів «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України (щодо кримінальної відповідальності за адміністративне, економічне, військове, політичне, військово-політичне та інше співробітництво з державою-агресором — колабораціонізм)» № 5135 від 23.02.2021 та «Про територіальну оборону України» №4504.

Понад сім років, йдеться у заяві, Росія проливає кров українських громадян та здійснює військову, економічну, інформаційну, дипломатичну та інші агресії проти нашої Батьківщини. Україна втратила частину своїх територій і зазнала великих економічних збитків у результаті обстрілів та ганебного пограбування — значна частина заводів із захоплених територій вивезена в Росію.

Однак, деякі громадяни, юридичні особи та угруповання в Україні сприяли і продовжують сприяти державі-агресору у війні проти України, включаючи підтримку збройних формувань і окупаційних адміністрацій та поширюючи в Україні відверто антиукраїнську, антидержавну пропаганду. Такі дії в час війни кваліфікуються як колабораціонізм, антиукраїнська діяльність і зрада Батьківщини.

Нещодавно Російська Федерація стягнула до кордонів України значну кількість військової техніки та особового складу близько 150 тис. солдатів під приводом проведення військових навчань. Саме так у 2008 році починалася збройна інтервенція РФ проти Грузії. Аби упередити широкомасштабне вторгнення в Україну держави-агресора та протистояти її агресивним діям необхідно мобілізувати для цього всі державні та громадські інституції і ресурси, законодавчо врегулювати діяльність держави і суспільства у разі військового вторгнення.

З огляду на вищевикладене, ветеранська спільнота вважає ці законопроекти «Про кримінальну відповідальність за адміністративне, економічне, військове, політичне, військово-політичне та інше співробітництво з державою-агресором — колабораціонізм» і «Про територіальну оборону України» фактичними і актуальними й просить якнайшвидше прийняти їх на найближчому засіданні Верховної Ради України.

Власкор

ЯК КОЛІЗІЇ В ЗАКОНОДАВСТВІ РОБЛЯТЬ ДЕРЖАВНИЙ ЛІС ВЛАСНІСТЮ ОКРЕМИХ КОМПАНІЙ

Через непрозорі схеми продажу деревини з державних лісів доступ до неї мають лише «свої» компанії, які купують сировину за неконкурентною процедурою.

Питання приватизації державного майна після численних сумних прикладів нечесної і непрозорої приватизації 1990-х років майже завжди перебувають під уважним поглядом політиків, громадськості та журналістів.

Майже, але не завжди. Є і малопомітні, але суттєві винятки. Наприклад, регулярна та масивна фактична приватизація державних лісів.

Відповідно до публічного звіту Держлісагентства, лише у 2020 році держава продала з державних лісів деревини в круглому вигляді на 11,1 млрд грн.

Дізнатися, хто, за якими цінами, у якому обсязі та в кого цю деревину купив, дуже складно. Про це добре розповідають журналісти.

Чому я говорю саме про приватизацію? Тому що фактично відбувається тиха приватизація таких лісів. Природний ресурс українського народу непомітно для широкого кола перстає мати статус державної власності і продається за нікому не відомими правилами чи їх відсутністю в приватні руки.

Як виглядає шар складних юридичних формулювань, яким прикривають таку безконтрольну приватизацію національного ресурсу? Які колізії в законодавстві роблять таке можливим, і головне — як вирішити цю проблему?

Майже кожен в Україні чув про скандали, пов'язані з незаконною рубкою деревини або з незаконним експортом української деревини в інші країни. Це наслідок відсутності прозорих єдиних правил для продажу необробленої деревини в Україні. Фактично цей ринок майже ніяк не регулюється.

Продажі необробленої деревини регулює Лісовий кодекс. Правда, він містить

лише загальні норми і потребує деталізації на рівні нормативних актів уряду. На рівні Кабміну є лише одна постанова (№ 1178) у статусі пілотного експерименту й охоплює лише чверть операцій з продажу деревини державної власності.

Спроби Міністерства захисту довкілля поширити дію постанови на весь продаж необробленої деревини наštтовхнулися на спротив. Саме він дозволив зрозуміти суть і глибину проблеми, а також юридичні інструменти різних груп впливу, що намагаються не допустити запровадження єдиних прозорих правил.

Суть питання в тому, чи має право уряд визначати, як державні лісгоспи, оператори державних лісів, повинні розпоряджатися деревиною.

Розмова між урядовцями, які намагаються навести лад у галузі, та учасниками ринку майже завжди переходить у юридичну площину, до трактування норм лісового та господарського кодексів і навіть Конституції.

Далі — стежте за руками і дивіться, як нечіткі формулювання різних кодексів створюють момент, коли ліси стають власністю окремих суб'єктів господарювання, а держава фактично втрачає можливість впливати на те, як, кому і за якими цінами продається деревина з цих лісів.

Отже, відповідно до Лісового кодексу, ліси в межах території України є об'єктами права власності українського народу. Право державної власності на ліси реалізується державою, зокрема Кабінетом міністрів.

Також уряд забезпечує реалізацію державної політики у сфері лісових відносин та видає нормативно-правові акти з ведення лісового господарства.

Лісовими ресурсами є деревні, технічні, лікарські та інші продукти лісу, що використовуються для задоволення потреб населення та виробництва і відтворюються в процесі формування лісових природних комплексів. Необроблена деревина є власністю постійних лісокористувачів, тобто лісгоспів.

Відповідно до ст. 19 Лісового кодексу, постійним лісокористувачам належить право власності на заготовлену ними продукцію, тобто на необроблену деревину, та доходи від її реалізації. У ситуації, коли йдеться про державні ліси, мова йде про лісгоспи державної форми власності.

Таким чином, фактично мова йде про те, що державні лісгоспи, що оперують лісами державної форми власності, заготовляють з них необроблену деревину.

Дерешина, вироблена з державного ресурсу державними суб'єктами господарювання, є державною власністю. З точки зору здорового глузду уряд не лише має право, а й мусить встановлювати єдині для всіх державних лісгоспів правила поведінки з цією власністю.

Так само, як він встановлює правила для управління майном «Укрзалізниці» або правила продажу майна державних компаній. Утім, протягом 30 років незалежності України в цій царині панувала зовсім інша логіка.

Вона будувалася на тому, що оскільки необроблена деревина Лісовим кодексом названа власністю лісгоспів, то немає різниці, що це ресурс українського народу, а лісгоспи — це державні підприємства.

Мовляв, у момент, коли ліси рубують і вони стають деревиною, усі питання поводження з ними починають регулюватися не Конституцією, законодавством та здоровим глуздом, а господарськими відносинами щодо приватної власності підприємців. Отже, «власити» в цю сферу уряду вже не можна.

Саме цей аргумент використовують опоненти реформи ринку продажу необробленої деревини. Вони наполягають, що уряд не може втручатися у відносини лісгоспів та бізнесу, замовчуючи, що в момент рубання лісів починаються тиха приватизація і перехід державної власності в приватні руки.

Зокрема, у 2019 році до 67% необробленої деревини реалізовувалися за прямими договорами — неконкурентною процедурою, де покупця обирає директор лісгоспу, а ціни встановлюються за особистою домовленістю.

На електронні аукціони виставлялася тільки необроблена деревина, що залишалася після продажів за прямими договорами. Частка продажів на електронних аукціонах у 2019 році критично знизилася — до 9%.

Таким чином, на початку 2020 року склалася ситуація, коли відкриті та конкурентні ринкові механізми продажу майже не застосовувалися. Така тиха приватизація має багато впливових бенефіціарів, які не хочуть змін.

Для держави є гарна новина: дедалі більше керівників на рівні уряду та парламенту починають розуміти, що важливими є не лише окремі юридичні формулювання, а й економічний зміст операцій.

операційний директор, ДП «Прозоро. Продажі» ДАРИНА МАРЧАК

В УКРАЇНІ ІНВЕНТАРИЗУЮТЬ ЛІСИ

Кабмін України затвердив порядок проведення загальної інвентаризації лісів. За словами глави уряду Дениса Шмигаль, дані збиратимуть щорічно протягом наступних 5 років.

Шмигаль вважає, що це дасть змогу отримати вичерпну інформацію про якість та кількість лісів на українській території. Таким чином, і держава, і громадськість зможуть дізнатись про їхній стан.

Це дуже важливий проєкт для стратегічного планування, для екології, для лісового господарства та для майбутнього нашої держави, — написав Шмигаль.

Останній державний облік україн-

ських лісів, повідомив прем'єр, провадився ще десятиліття тому — у 2011 році.

Зазначимо, що у грудні 2020 року уряд ухвалив рішення про обмеження суцільної вирубки лісів на схилах Карпат. Подекуди рубати дерева можна лише у лісах штучного походження.

У Кабміні наголосили: це дозволить зберегти важливі дерева, навіть якщо вони і підпадають під критерії санітарної вирубки. Також разом з ухваленням цього рішення урядовці пообіцяли застосовувати сучасні європейські підходи до збереження деяких порід дерев.

Ірина Пундор

ВІДКРИТТЯ VI МІЖНАРОДНОГО ПРОЄКТУ-КОНКУРСУ «ТАРАС ШЕВЧЕНКО ЄДНАЄ НАРОДИ»

18 травня 2021 року в приміщенні Міжнародного культурного центру «Сяйво» відбулося відкриття VI Міжнародного проєкту-конкурсу «Тарас Шевченко єднає народи» в тісному колі, бо проблеми, пов'язані з коронавірусом, що вніс свої корективи. Привітальне слово виголосила автор Проєкту, народна артистка України, повний кавалер ордена княгині Ольги, Посол миру, актриса Національного академічного драматичного театру імені І. Франка Галина Яблонська.

Вітальне слово і благословення вчинив священник ПЦУ отець Ярослав.

Слово взяв господар Міжнародного культурного центру «Сяйво» Сергійчук Володимир Сергійович. Саме він люб'язно надав це прекрасне приміщення для роботи оргкомітету проєкту-конкурсу.

Привітати відкриття VI Міжнародного проєкту-конкурсу «Тарас Шевченко єднає народи» завітали діти з Міжнародної школи «Меридіан», які читали твори Т.Г. Шевченка різними мовами світу — англійською, німецькою, казахською, азербайджанською, грецькою та українською, котрим вручив грамоти Герой України, народний артист України, великий шевченколюб і шевченкознавець Анатолій Паламаренко.

У роботі проєкту-конкурсу «Тарас Шевченко єднає народи» взяв участь директор Виконавчої управи УЕА «Зелений світ» Віктор Ткаченко. Під час роботи журі Проєкту переглянуло понад 500 робіт у таких номінаціях: «Відеоформат», «Наживо: читана», «Наживо: співана», «Мій Шевченко: музично-театральний», «Мій Шевченко: літературний», «Поза часом», «Поклик серця», «Пам'ять». Результати конкурсу будуть оголошені до 15 червня.

УКРАЇНЦІ ВШАНУВАЛИ ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ

16 травня свідомі українці, серед яких і активісти УЕА «Зелений світ», Всеукраїнського об'єднання ветеранів та Київського товариства політв'язнів та репресованих, вшанували День пам'яті жертв політичних репресій на території Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили».

Сюди московські загарбники і кати звозили та закопували тіла кількох тисяч закатованих українців у підвалах НКВД.

Заходи організовують НІМЗ «Биківнянські могили» та Український інститут національної пам'яті.

Вшанування розпочалося молитвою за невинно убитими, яку провели священники ПЦУ. Потім слово взяв п'ятий президент України Петро Порошенко, згадавши уроки минулого, як застереження майбутнім поколінням.

Активісти УЕА «Зелений світ», Всеукраїнського об'єднання ветеранів та Київського товариства політв'язнів та репресованих поклали квіти та запалили лампадки перед символічними монументами жертвам московського терору — українцям та польським військовикам.

НА «ПЛОЩІ ЗІРОК» ЗАСЯЯЛА ЗІРКА ГАЛИНИ ЯБЛОНСЬКОЇ

19 травня на «Площі зірок» у Києві, де популяризуються відомі представники української культури, мистецтва і спорту, з'явилася зірка на честь легенди української сцени театру та кіно Галини Яблонської. Привітати корефея українського театру прийшли друзі, колеги, вихованці й, звісно, рідні — онуки Галини Гіларівни.

Народна артистка України ніби передала зіркову естафету своїм онукам. У 2019 році вона увійшла до «Національного реєстру рекордів України» із формулюванням «Найтриваліший період виступу на театральній сцені — 83 роки».

УЕА «Зелений світ» щиро бажає Галині Яблонській міцного здоров'я, мної літа й творчих та громадських звершень на благо України.

У ДНІПРІ ЧОЛОВІК СОРТУЄ І ПРОДАЄ СМІТТЯ У БУДИНКУ

Мешканець дніпровської багатоповерхівки облаштував у своєму будинку пункт прийому побутових відходів: сортує його і продає, а за зароблені гроші облаштовує будинок. Різний непотріб йому зносять не лише сусіди, а й жителі з всього міста, повідомила журналістка «5 каналу» Наталія Світлова.

Пункт відкрив місцевий екоактивіст Олександр Гречка у підвалі будинку, де мешкає. За рік кількості очочих здавати сюди побутові відходи виросла з десяти сусідів до сотень дніпрян. У підвалі з два десятки контейнерів для різного виду побутових відходів: упаковок, пляшок, кришок та пакетів.

Утім заробляти на сортуванні відходів не так просто. Олександр за рік роботи його пункту зібраних грошей вистачило на самі контейнери та встановлення світла у підвалі. У майбутньому планує назбирати на ремонт комунікацій та під'їзду.

Протягом останніх років кількість дніпрян, які бажають сортувати побутові відходи, збільшилася в рази. Усе, що можна надалі переробити, вони приносять у пункти, які працюють виключно на волонтерських засадах.

ЯК ВПЛИНУВ КАРАНТИН НА ЕКОЛОГІЮ В УКРАЇНІ

«Коментарі» вирішили дізнатися, як позначився локдаун на екології в Україні в цілому і в Києві зокрема, передає NNS.

Як розповіла виданню експертка з питань промислового забруднення з громадської організації «Екодія» Марина Ратушна, наразі важко оцінити як локдаун вплинув на якість повітря у 2021 році.

Однак, за її словами, у Маріуполі, Кам'янському, Дніпрі, Кривому Розі, Запоріжжі та Києві рівень забруднення повітря залишався високим. Підприємства металургії та енергетики продовжували працювати.

«Локдаун проблему модернізації цих підприємств не вирішив, а навпаки, вони почали гнути лінію, що тепер їм треба більше часу на екомодернізацію саме через наслідки пандемії, зазначила Ратушна. — Хоча існує ряд досліджень, які говорять про те, що забруднене повітря може підвищувати рівень смертності від Covid-19. Немає куди тягти час, треба модернізовуватися».

Також вона повідомила, що значний вплив у 2020 році на якість атмосферного повітря мали масштабні лісові пожежі.

За офіційними даними, каже експертка, в 40 разів зросла кількість пожеж в екосистемах у порівнянні з 2019 роком. Загалом в Житомирській області, Чорнобильській зоні та на Луганщині пожежами пройдено майже 80 тис. гектарів лісу.

Що стосується столиці, то саме через лісові пожежі та пилову бурю у квітні 2020 року Київ опинився попереду всіх у світовому рейтингу міст з найбільш забрудненим повітрям.

Зараз у Києві традиційно фіксується перевищення у 3 рази діоксиду азоту, діоксиду сірки та оксиду вуглецю у 1,5 рази.

За результатами нещодавнього соціологічного дослідження, одна з основних проблем, яка турбує українців — це забруднення атмосферного повітря, зауважила Ратушна.

УРЯД УКРАЇНИ ЧАСТКОВО ЛЕГАЛІЗУВАВ МЕДИЧНУ МАРИХУАНУ

Кабінет міністрів прийняв постанову, згідно з якою деякі препарати на основі канабісу тепер не входять до переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

У документі зазначено, що до речовини ізольованого канабідіолу (ізоляту канабідіолу) цієї постановою заходи державного контролю не встановлюються.

«Обіг психотропних речовин Дронабінол, Набілон (синтетичний канабіноїд, який імітує дію ТГК) та Набіксимолс (стандартизований екстракт канабісу з однаковим вмістом ТГК та канабідіолу) допускається лише у формі лікарських засобів або у формі субстанцій, призначених для виробництва, виготовлення таких лікарських засобів», — сказано у документі.

Як зазначає «Українська правда», торік народні депутати публічно оголосили, що законопроект для легалізації медичного канабісу не потрібен. Для цього достатньо постанови Кабінету міністрів, яка переносить коноплі зі списку заборонених речовин у список контрольованих.

Наразі в постанові зазначено два препарати на основі канабісу:

«Набілон» — застосовується для лікування побічних ефектів хіміотерапії раку (нудоти і блювоти);

«Набіксимолс» — для зняття спазмів м'язів при розсіяному склерозі.

За словами голови благодійної організації «100% Життя» Дмитра Шерембея, препарати, які включені до цього переліку, коштують дуже дорого — 2055 та 640 доларів США. Крім того, у своїй основі вони містять лише хімічну копію канабісу.

«Постанова Кабінету міністрів легалізує ввезення в Україну лише двох препаратів, які містять хімічну копію канабісу, та геть лишає пацієнтів надії на ліки з канабісу. Навіщо потрібна хімічна копія рослини, якщо ця рослина росте сама по собі, а ліки із неї коштуватимуть 20 доларів, замість 600 та 2000 — як це відбувається із Дронабінолом та Набіксимолсом, зазначеними в постанові? Це нагадує мені, як зробити штучний бензин та продавати його за 600 доларів за літр, у той час, коли є нафта, та з неї можна робити бензин за доллар», — пояснив Шерембей.

Голова організації також зауважив, що до короткого списку не увійшов препарат «Епідіолекс» — це ліки від фармазистентної епілепсії. Їх потребує 18 тисяч дітей в Україні.

На думку Шерембея, ця постанова лобіює інтереси окремих фармкомпаній.

«Це чисто лобістські дії МОЗ, які відстоюють в Україні інтереси лише двох виробників, замість того, щоб дозволити усім пацієнтам лікуватися ліками на основі медичного канабісу», — розповідає очільник організації.

При цьому заступник міністра охорони здоров'я Ігор Іващенко стверджує, що виробники лікарських засобів, які містять у своєму складі ізольований канабідіол, можуть звертатися за реєстрацією до Державного експертного центру.

Як пояснив Іващенко, «Епідіолекс» — це торгова назва лікарського засобу, який

містить у своєму складі ізольований канабідіол. Відповідно до Постанови, всі лікарські засоби, у складі яких міститься лише ізольований канабідіол, не підлягають контролю з боку держави, як речовини, що містять наркотичні засоби або психотропні речовини.

ВИКИДИ ВУГЛЕЦЮ У 2021 РОЦІ МОЖУТЬ РЕКОРДНО ЗРОСТИ

У 2021 році зростання викидів вуглецю у світі може стати другим за величиною за всю історію. До такого «стрибка» може привести відновлення використання вугілля в Азії, згідно з останнім прогнозом Міжнародного енергетичного агентства (МЕА), пише [zn.ua](https://www.zn.ua) із посиланням на Financial Times.

Глобальні викиди CO₂, пов'язані з енергетикою, можуть зрости цього року на 1,5 мільярда тонн, до 33 мільярдів тонн, що є найбільшим річним зростанням з 2010 року, заявили в МЕА. Це нівелює ефект від зниження викидів на 80%, яке спостерігалось у 2020 році. Минулий рік ознаменувався зниженням активності промисловості через пандемію коронавірусу й карантин.

Очікується, що активізація використання вугілля для виробництва електроенергії в Китаї призведе до глобального збільшення викидів вуглецю в цьому році. «Це тривожне попередження про те, що економічне відновлення після коронавірусної кризи може сильно загострити проблему зміни клімату», — сказав виконавчий директор МЕА Фатіх Біроль.

Глобальні викиди вуглецю у 2020 році були майже на 6% нижчі, ніж роком раніше, але ця тенденція почала змінюватися, коли економіки стали поступово виходити з локдаунів.

За прогнозом МЕА, використання всіх видів викопного палива значно зросте у 2021 році. Причому як на вугілля, так і на газ у 2021 році буде більший попит, ніж у 2019.

У цілому очікується, що попит на енергію зросте на 4,6% у 2021 році — у порівнянні з падінням на 4% у 2020 році, причиною стане попит з боку економік.

Згідно з прогнозом МЕА, попит на вугілля зросте на 4,5% і наблизиться до піку 2014 року, багато в чому завдяки використанню палива в Азії, зокрема в Китаї. Використання вугілля в США та ЄС також зростатиме, хоча, імовірно, залишиться нижче рівня, який був до пандемії.

За словами генсекретаря організації Об'єднаних Націй Антоніу Гутерріша, «абсолютним пріоритетом» повинна бути мінімізація будівництва нових вугільних електростанцій, а держави повинні поступово відмовлятися від використання цього виду палива.

При відсутності термінових дій, світ не зможе досягти мети Паризької угоди щодо зупинки глобального потепління, вважає Гутерріш.

Генеральний секретар Всесвітньої Метеорологічної Організації Петтері Таалас попередив про 20% імовірність того, що світ нагріється на 1,5 градуса протягом найближчих п'яти років.

«Напевно, найближчим часом ми побачимо роки, коли світ нагріється на 1,5 градуса», — сказав Таалас.

Прогнозоване зростання використан-

ня викопного палива у 2021 році відбудеться навіть при рекордному щорічному збільшенні обсягів використання відновлюваної енергії, виробленої як сонячною енергією, так і вітром.

Очікується, що поновлювані джерела енергії в цьому році будуть виробляти близько третини загальної світової електроенергії.

ІВАН-ЧАЙ ТА ЙОГО ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ

Іван-чай — трав'яниста багаторічна рослина, що відноситься до сімейства кіпрейних. Прямостояче, одиночне стебло здатне досягати довжини у два метри. Розгілкована коренева система рослини дуже потужна і може розростатися до одного метра. Овальне листя Іван-чаю забезпечене загостреними верхівками і сидить на коротких черешках. Квітки широко розкриті, досить великі, яскраво-рожевого (або пурпурного) відтінку.

Плід — коробочка подовженої форми, в якій знаходиться численне насіння (близько 20 000).

Видова відмінність Іван-чаю — на насінні присутні так звані чубчики (пух), завдяки яким насіння здатне розлітатися на досить значні відстані.

Цвітіння і плодоношення Іван-чаю відбувається в літній період часу (липень-серпень).

Народна медицина використовує підземну частину рослини:

кореневище;
корінь.

Хімічний склад Іван-чаю:

каротиноїди;
крохмаль;
цукор;
кумарини;
слизові і дубильні речовини;
флавоїди;
вітамін С (аскорбінова кислота).

Народна медицина використовує відвари і настої Іван-чаю при лікуванні різних захворювань:

виразкова хвороба дванадцятипалої кишки і шлунка;
гастрит;
хвороби сечостатевої системи;
кровотечі (носові, маткові, гемороїдальні);
неврози;
головні болі;
отит;
золотуха;
стоматит;
ангіна.

Для однієї заварки Іван-чаю вистачає однієї склянки (200 г) киплячої води і однієї столової ложки ретельно підготовленої трави.

Пити Іван-чай рекомендується по половині склянки чотири рази на день під час прийому їжі.

Спадщина Предків

ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ

Сьомий рік Україна не може ефективно здійснювати контроль за стратегічними об'єктами на окупованій і анексованій території, навіть за тими, що несуть загрозу для навколишнього середовища через окупацію та анексію Російською Федерацією територій Криму та Донбасу.

В Україні немає доступу до більше ніж 70 шахт, на 35 з яких у 2015-16 роках окупаційні адміністрації перестали вичакувати воду.

Також у нас немає доступу до особливо небезпечного об'єкта — шахти «Юнком», де у 1979 році провели ядерний вибух з метою виведення небезпечних газів з підземних пластів.

Ще у 2018 році піднімалося це питання, і за ці три роки, ясністі по цій надчутливій темі не стало більше, напроти, ситуація скоріше погіршилась.

Державне космічне агентство України протягом цих років системно фіксувало просідання ґрунту.

У деяких містах поблизу Донецька — Макіївка та Спартак (останнє знаходиться за декілька кілометрів від Донецького аеропорту) фіксувалось системне просідання ґрунту більше ніж на 30 сантиметрів. А точково фіксувались провали більше ніж на один метр.

Цей фактор може стати істотною небезпекою для інфраструктурних об'єктів. І становить загрозу для життя і здоров'я людей через можливі обвали житлових будинків, об'єктів соціальної та комунальної інфраструктури, в тому числі під загрозою підземні газопроводи, каналізаційні та водопровідні системи і елементи системи водопостачання Сіверський Донець — Донбас.

Зупинки відкачки шахтної води на шахтах «Первомайська» і «Голубівська» призведе до можливого виходу шахтних вод на земну поверхню і підтоплення забудованих територій з населенням 80 000 осіб — міст Кіровськ, Первомайськ, Золоте, Гірське, смт. Карбоніт; сільськогосподарських земель та природних угідь — ланів лугів, лісів.

Небезпеку становлять і шахтні гази — насамперед метан, а також радіоактивний радон, які при затопленні шахт піднімаються на поверхню.

Накопичення метану в підвалах будівель і шахтних териконах зумовлює небезпеку вибухів, ризик спровокувати які зростає при веденні бойових дій. Радон, зокрема, становить небезпеку для підземних водозаборів.

Наступним фактором, який загрожує здоров'ю жителів Донецької та Луганської областей, є забруднення водою.

Через те, що води піднімаються та затоплюють шахтні порожнини, вони вивільняють звідти небезпечні речовини, які далі через ґрунтові води потрапляють у

річки Казенний Торець, Кривий Торець, Бахмутка, Лугань, Велика Кам'янка, Кринка, Лозова та інші і, зокрема, в річку Сіверський Донець.

Водні об'єкти басейну річки Сіверський Донець є головними джерелами водопостачання Донецької, Луганської та Харківської областей України.

У 2018 році ряд досліджень, у тому числі і один із звітів ОБСЄ, фіксував значне перевищення шкідливих сполук у Сіверському Донці. Зокрема ртуті, ванадію, кадмію стронцію та інших важких металів. Інколи ці показники перевищували нормативи у 17 разів.

Науковці ще тоді порівнювали воду «як з не дуже соленого моря». І пояснювали, що її можна використовувати хіба що для технічних потреб, але ніяк не для споживання людиною.

Ще один фактор — найбільш небезпечний. Як вже згадувалося, у 1979 році на шахті «Юнком», неподалік з містом Єнакієво, провели ядерний вибух. У спеціально створеній капсулі залишилися радіоактивні матеріали.

Експерти, яких цитують сепаратисти, запевняють, що шкідливі речовини із «Юнком» не потраплять через підземні з'єднання у сусідню шахту «Червоний жовтень», і що «забруднення ґрунтових та поверхневих вод виключене».

Українська влада, геологи, екологи натомість вважають, що на шахті потрібно постійно проводити водовідлив, аби не допустити потрапляння цезію і стронцію у шахтні води, згодом у ґрунті, а звідти — в річки Сіверський Донець, Кальміус, а також в Азовське море.

Усі згадані дані фіксуються у офіційному звіті ОБСЄ. 12 лютого вже цього року голова української делегації в Тристоронній контактній групі, Леонід Кравчук, на Раді Безпеки ООН зробив заяву, що «внаслідок російської агресії МАГАТЕ з 2014 року не в змозі перевіряти локації на окупованих територіях, де використовується ядерний матеріал».

Тристороння контактна група, а також підгрупи у ній, створені для того, щоб обговорювати та вирішувати подібні питання.

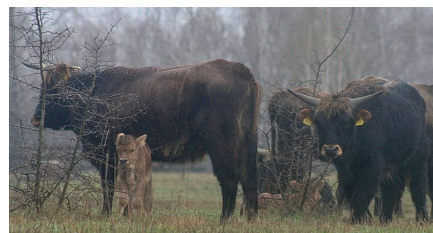
Головне завдання — допустити на цю територію комісію МАГАТЕ (міжнародна організація для розвитку співпраці в сфері мирного використання атомної енергії), та здійснювати контроль та моніторинг з цих питань. Подібні консультації у ТКГ мали місце, але поки вони не принесли результатів.

Необхідно закликати українську делегацію, послів ОБСЄ, що модерують процес, актуалізувати та поновити діалог з цього важливого і чутливого питання. Залучати експертів та фахівців для вивчення проблеми та обміну інформацією.

Мова йде про непередбачувані наслідки, про життя та здоров'я мільйонів громадян.

Єгор Фірсов

НА ЧЕРНІГІВЩИНУ ПОВЕРНУЛИСЯ НАЩАДКИ ТУРІВ

У парк природи «Беремицьке» на Чернігівщині повернулися нащадки турів, повідомляється на сторінці парку в Facebook.

«Природа настільки відновилась, що на Чернігівщину повернулися нащадки турів, а найголовніше, що за ці півтора роки вони дуже добре адаптувались у місцях історичного проживання своїх предків», — йдеться у повідомленні.

Стадо з 12 особин худоби Хека минулого року поповнилось двома телятами, а цього року ще сім нових телят збільшило популяцію.

Працівники парку відзначили, що милуватися тваринами можна лише зі сторони.

НА ЧАЕС ЗАФІКСУВАЛИ ЗРОСТАННЯ ЯДЕРНОЇ АКТИВНОСТІ

Науковці зафіксували зростання ядерної активності у зруйнованому реакторі на Чорнобильській електростанції в Україні на моменту встановлення нового безпечного конфайнмента, йдеться в повідомленні Інституту проблем безпеки атомних електростанцій (ІПБ АЕС) НАН України.

«Після встановлення нового безпечного конфайнмента (НБК) «Арка» в проектно-положення протягом понад чотирьох років дійсно спостерігається зростання щільності потоку нейтронів на периферії скупчення ПБМ, яке локалізоване в одному із підреакторних приміщень об'єкта «Укриття», — йдеться в повідомленні.

При цьому на сьогодні це зростання не перевищує встановлених меж безпеки, контрольованих за допомогою штатної системи контролю ядерної безпеки (СКЯБ ІАСК), зазначив Інститут.

За інформацією прес-служби, на основі прогнозних оцінок очікується, що і в подальшому спостерігатиметься зростання щільності потоку нейтронів, який визначатиметься процесом втрати вологи в шарі перезволоженого середовища лавоподібних ТСМ.

«Саме тому науковці ІПБ АЕС акцентують увагу на необхідності поглибленого дослідження стану ПБМ та вивчення факторів, що впливають на стан ядерної безпеки об'єкта «Укриття» та, відповідно, розробили Програму моніторингу ПБМ об'єкта «Укриття», — сказано в повідомленні.

Відзначається, що, розуміючи складність проблеми, яка стоїть перед Чорнобильською АЕС в період перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему, що передбачає поведження з ядерно-небезпечними матеріалами, у 2016 році Інститутом була розроблена спеціальна Програма моніторингу ПБМ об'єкта «Укриття», попри не забезпечення відповідними ресурсами для її реалізації.

ГІГАНТСЬКИЙ КРОКОДИЛ УКРАВ АКУЛУ У РИБАЛОК

Поблизу австралійського міста Віндем, штат Західна Австралія, гігантський крокодил вкрав акулу, яку спіймали рибалки.

21 лютого 62-річний Джофф Тратвейн разом зі своїм сусідом Нетом Барнсом вирушили на човні на риболовлю за 80 кілометрів від Віндема.

Коли чоловіки намагалися витягнути молоду чорнопіру акулу, що попалася на гачок, у неї вчепився гребенистий крокодил довжиною два з половиною метри. Рибалка намагався витягнути акулу, але в підсумку він зрозумів, що не зможе перемогти в цій боротьбі, і обрізав волосінь. Крокодил поплив зі здобиччю до берега і з'їв акулу.

Гребенистий крокодил вважається одним з найбільших хижаків на планеті. Самці цього виду досягають семи метрів у довжину і можуть важити до двох тонн.

ЯК ВИРОБЛЕННЯ ЇЖИ ВПЛИВАЄ НА ЕКОЛОГІЮ

У 2018 році Джозеф Пур став співавтором дослідження, яке виявило, що веганська дієта зменшить вуглецевий слід людини на 73%.

Веганська дієта — це, мабуть, найсуттєвіший спосіб зменшити ваш вплив на планету Земля не лише зменшенням парникових газів, а й скороченням глобального підкислення, евтрофікації, землевикористання та споживання води, — додає дослідник. Це значно більше, ніж скорочення авіарейсів або придбання електричного автомобіля.

Насправді за один рік тваринництво створює стільки викидів вуглецю, скільки весь транспортний сектор, — розповідає Дана Ханнес. Так само, зменшивши спо-

живання харчових продуктів тваринного походження, ми зменшимо споживання прісної води на 50%.

За останні 50 років попит на м'ясо зріс у 3 рази. Згідно з дослідженням 2018 року, саме яловичина провокує найбільшу кількість викидів парникових газів. Звичайнісінька корова за день «виробляє» і випускає в атмосферу 400-500 літрів метану, який є побічним ефектом її травних процесів. До того ж для її прогодування необхідно чимало їжі, вирощування якої теж відбувається на кліматі.

Вчені продовжують запевняти, що найефективнішою методикою є часткове скорочення вживання м'яса. Для клімату корисніше, якщо населення перейде на м'ясо птиці, вирощених на пасовищах, замість вирощування на фабриках.

Молюски, анчоуси, оселедець, сардини та тріска самі по собі мають мінімальний кліматичний слід. Але парникові гази у великій кількості утворюються через викид палива, що спалюється рибальськими човнами. При цьому креветки й омари вимагають великих енерговитрат для лову, тому і палива на цей промисел йде в рази більше.

Виробництво молока теж має значний кліматичний слід. Згідно з актуальними даними, 72% викидів відбуваються в процесі транспортування молока з ферми. А такі сири, як чедер або моцарела, можуть мати значно більший слід, ніж курка і свинина, оскільки для виробництва половини кілограма сиру зазвичай потрібно близько 4,5 кілограми молока.

Мигдальне молоко має менший вуглецевий слід за коров'яче, проте для його виробництва витрачається значно більше води, тож якщо ви справді стурбовані кліматом, шукайте інші альтернативи, наприклад вівсяне чи соєве молоко.

Згідно з таблицею парникових газів картопля менше шкодить планеті, ніж броколі, а пшеничне борошно безпечніше за рис. Утім, експерти переконані, що немає великого значення, що ви їсте поза сиром, м'ясом та маслом, адже саме вони створюють найбільше проблем.

Якщо порівнювати з викидами, пов'язаними з продуктами тваринного походження, відмінності в рослинній їжі практично незначні. Ми б не радили комусь перестати їсти яблука і їсти цукор, опираючись на дані щодо рівня вуглецевого сліду. Ви повинні шукати баланс у дієті, включаючи в раціон фрукти, овочі, бобові та насіння. І, на щастя, низьковуглецева дієта дозволяє споживати всі ці продукти.

Юлія Бабич

Борщ зелений український

Склад на порцію: 50 г свинини, 100 г кісток, 60 г буряку, 150 г картоплі, 25 г моркви, 10 г кореня петрушки, 20 г ріпчасті цибулі, 10 г зеленої цибулі, 80 г щавлю, 80 г шпинату, 3 г пшеничного борошна, 1/4 яйця, 20 г сметани, 3 г цукру, оцет, 10 г жиру, перець запашний, лавровий лист, кріп, сіль.

Приготування: Свинину варять до готовності у киплячому кістковому бульйоні, витягують і нарізують на порції. Буряк, нарізаний соломкою, збризкують оцтом, добре перемішують і тушують до готовності, додаючи цукор і бульйон. Моркву, петрушку і цибулю нарізують, обсмажують і перемішують з борошном.

В ІРЛАНДІЇ АКУЛА ПЕРЕВЕРНУЛА БАЙДАРКУ З РИБАЛКОЮ

Рибалка Греєм Сміт з графства До-негол відправився на каяку на риболовлю і зловив на удку атлантичну оселедцеву акулу. У якийсь момент волосінь, яку тягнув акула, виявляється за плечем рибалки, і чоловік перевертається. Сміт опиняється у воді, але його команда допомагає йому залізти назад у байдарку.

«Атлантичні оселедцеві акули дуже розумні. З ними складно впоратися. Я боровся з цією акулою близько 15-20 хвилин», — поділився враженнями Сміт.

НАЙСИЛЬНІША ЗА ОСТАННІ 2000 РОКІВ ПОСУХА У ЄВРОПІ

Дослідження показують, що серія найсильніших посух і потеплінь в Європі з 2014 року є найбільш екстремальною за більш ніж 2000 років. Про це повідомляє The Guardian.

Як повідомляється, в ході дослідження були вивчені річні кільця дерев, що датуються часом Римської імперії.

Для порівняння було проаналізовано 27000 річних кілець 147 дубів. Для цього використовувалися живі дуби минулого століття, деревина старих будівель, наприклад церков, середньовічний дуб, який зберігався в річкових відкладеннях або в гравійних ложах, а також деревина, яка використовувалася для будівництва колодязів за часів Римської імперії.

Вчені заявили, що глобальне потепління було найбільш вірогідною причиною недавнього підвищення екстремальної спеки.

За словами дослідників, хвилі тепла мали руйнівні наслідки, викликаючи ранню смерть тисяч людей, знищуючи посіви й провокуючи лісові пожежі.

Дослідження показало, що висока частота недавніх посух в Європі була безпрецедентною навіть у порівнянні з серйозними історичними посухами, такими як посуха епохи Відродження на початку 16 століття.

Вчені-кліматологи прогнозують у майбутньому більш екстремальні та частіші хвилі тепла і посухи.

СМАКОТИНКА

